

OBSAH

Předmluva G. Vaseckij 5

FILOSOFIE A PŘÍRODOVĚDA

I. Pojednání z fysiky o přeměně pevného tělesa v tekuté v závislosti na pohybu preexistující tekutiny	47
II. Rozprava z fysiky o rozdílu smíšených těles spočívají- cím ve spojení korpuskul, kteroužto rozpravu pro cvič- ení napsal Michajlo Lomonosov, student matematiky a filosofie, v měsíci březnu roku 1739	53
III. Základy matematické chemie	68
IV. [Z poznámek k fysice a korpuskulární filosofii]	75
V. [Pokus o teorii nepostižitelných částic těles a vůbec přičin zvláštních kvalit]	79
VI. Z „Wolffovy Experimentální fysiky“	100
a. Věnování	100
b. Předmluva	101
c. Dodatky	103
VII. Program [při započetí veřejného čtení výkladu fysiky v ruském jazyce]	108
VIII. Úvahy o příčině tepla a chladu	111
IX. L. Eulerovi	126
X. Řeč o užitečnosti chemie	134
XI. [První redakce úvodu k přednáškám o fysikální che- mii]	148
XII. [Program fysikální chemie]	149

XIII. [Úvod do skutečné fysikální chemie]	151
XIV. Pojednání o vzdušných jevech způsobovaných elektrickou silou	181
<i>Vysvětlivky k pojednání o elektrických vzdušných jevech</i>	208
XV. Theorie elektřiny, již matematicky vyložil M. Lomonosov r. 1756	218
<i>Z předběžných poznámek</i>	218
XVI. Pojednání o původu světla podávající novou theorii barev	235
XVII. Pojednání o vzniku kovů vlivem zemětřesení	254
XVIII. Z „Úvahy o větší přesnosti cesty po moři“	272
XIX. Úvaha o pevnosti a tekutosti těles	282
XX. Ze spisu „Objevení se Venuše na slunci...“	294
XXI. Z díla „První základy metalurgie čili hutnictví“	299
a. Věnování	299
b. Předmluva	300
c. Dodatek druhý. O zemských vrstvách	302
XXII. Konspekt nejdůležitějších pouček, kterými se snažil obohatit přírodní vědy M. V. Lomonosov	367

HISTORIE A LITERATURA

I. Večerní rozjímání o velikosti boží	373
II. Jitřní rozjímání o velikosti boží	375
III. Ze „Stručného návodu ke krasořečnictví“	377
IV. [Poznámky a námítky k řeči akademika Müllera „Původ národa a jména ruského“]	383
V. O dnešním stavu slovesných věd v Rusku	400
VI. Dopis o užitečnosti skla	401
VII. Z „Chvalořeči na Petra Velikého“	412
VIII. Z „Ruské gramatiky“	427
a. Věnování	427
b. Lekce první. O lidské řeči vůbec	428
IX. Pojednání o vlastnostech básníkových	431
X. Chvalozpěv na vousy	444
XI. [Odpověď na útoky proti „Chvalozpěvu na vousy“] ..	448
XII. Ze „Starých ruských dějin“	449
XIII. [Návrh na vnitřní ruské zprávy]	452
XIV. Dotazy, jimiž se pro imperátorskou Akademii věd žádají ze všech měst všech gubernií a provincií ruského státu zeměpisné zprávy	453
XV. [O nezbytnosti přebudování Akademie]	455

XVI. Petr Veliký	473
XVII. [O rozmnožení a zachování ruského národa]	505
XVIII. Hrab. K. G. Razumovskému	519
XIX. Ze „Stručného popisu různých cest po severních mořích a navržení možného průchodu Sibiřským oceánem do Východní Indie“	527
a. Předmluva	527
b. Závěr	530
XX. [O hospodářském slovníku].....	532
XXI. Kníž. A. M. Golicynovi	534

KORESPONDENCE

I. J. F. Henckelovi	543
II. J. D. Schuhmacherovi	544
III. G. N. Těplovovi	548
IV. V. K. Trediakovskému	549
V. V. N. Tatiščevovi	550
VI. L. Eulerovi	553
VII. I. I. Šuvalovovi	555
VIII. I. I. Šuvalovovi	556
IX. Hrab. P. I. Šuvalovovi	558
X. I. I. Šuvalovovi	559
XI. I. I. Šuvalovovi	561
XII. I. I. Šuvalovovi	564
XIII. I. I. Šuvalovovi	566
XIV. I. I. Šuvalovovi	568
XV. L. Eulerovi	569
XVI. G. F. Müllerovi	571
XVII. I. I. Šuvalovovi	573
XVIII. I. I. Šuvalovovi	575
XIX. Hrab. M. I. Voroncovovi	576
XX. I. I. Šuvalovovi	580
XXI. Švédské Akademii věd	582
XXII. I. I. Šuvalovovi	583
XXIII. G. N. Těplovovi	585
XXIV. Hrab. M. I. Voroncovovi	589
XXV. Hrab. M. I. Voroncovovi	590
XXVI. L. Eulerovi	601
Poznámky	603
Rejstřík jmenný	613
Rejstřík věcný	623